

over „Huisarts en erfelijkheid” aan, dat het ook voor de huisarts van belang is de genetische factoren in zijn overwegingen te betrekken. Dit geldt niet alleen voor typisch erfelijke ziekten, maar eveneens ten aanzien van de voorbeschiktheid („le terrain”) voor allerlei niet-erfelijke ziekten, zoals allergieën en zelfs appendicitis. Bij de uitvoerige discussie kwamen onder andere de chromosomale afwijkingen bij mongoloïde idiotie en de mogelijke genetische verschillen tussen juveniele en ouderdoms-diabetes ter sprake en werd een lans gebroken voor een integraal en multiconditioneel denken.

Een in alle opzichten koude lunch bracht de dames (over wier eigen programma afzonderlijk verslag zal worden uitgebracht) en de heren tijdelijk bijeen. Daarna bestond er gelegenheid de expositie over sterilisatie te bezoeken, alsmede — doch alleen voor geharden — de polaire boekentoonstelling in de hal.

Het middagprogramma begon met de uitreiking door Prof. Prakken van de N.H.G.-prijs, welke jaarlijks wordt toegekend voor het beste artikel van een huisarts in „huisarts en wetenschap”. De bekroning van collega Kuypers voor zijn artikel over tonsillitis acuta kon ieders instemming wegdragen.

Daarna was het onderwerp pedagogie aan de beurt. Westerbeek van Eerten, die jarenlang als huisarts aan een Rijks-opvoedingsgesticht was verbonden, maakte de aanwezigen deelgenoot van enkele „Ervaringen en gedachten van een huisarts over pedagogie”. In zijn geestige en puntige causerie legde hij de nadruk op de betekenis van het gezin als centrale pijler voor de opvoeding en als „broedstoom” voor de geestelijke groei.

Prof. Beets, die zichzelf introduceerde als medicus-psycholoog-pedagoog, zette zeer uitvoerig uiteen, waarom de huisarts bij pedagogische problemen in zijn praktijk goed doet buiten zijn medisch onder-onsje te treden en de hulp van psycholoog of pedagoog in te roepen, waardoor hij tevens zijn „heroïsche verantwoordelijkheidsbewustzijn” kan verlichten. Spreker vond de medische opleiding door haar eenzijdigheid enigszins achter staan bij de multidisciplinaire vorming van de pedagoog, welke aan de wijsgerig-anthropologische vragen van deze tijd meer recht doet wedervaren. Het was een beetje teleurstellend, dat de stellingen van dit hooggeleerde betoog geen discussie vermochten te verwekken.

Na de theepauze verscheen tenslotte een zestal huisartsen van de studiegroep Alphen aan den Rijn op het podium om een nieuwe methode van nascholing te demonstreren: „Discussie over praktijkproblemen”. Onder de vaardige leiding van Gill legden de heren elkaar een viertal (tevorens reeds aan de aanwezigen uitgereikte) probleemgevallen voor, ten dele diagnostische puzzels, ten dele vragen van meer algemene aard. De zaal volgde deze boeiende „opvoering” kennelijk met intense belangstelling en gaf daarvan ook door talrijke vragen blijk. Het was dan ook niet alleen een zeer leerzame en navolgenswaardige demonstratie van een aantrekkelijke nascholingsmethode, doch op zichzelf tevens een stukje voortreffelijke nascholing. Op de diagnose toxoplasmose zal wel niemand gekomen zijn! Zo vormde de Alphense panel een waardig sluitstuk van een zeer geslaagd congres, waarop het bestuur, de congrescommissie en het gehele Genootschap met voldoening kunnen terugzien. A.E.D.

Damesprogramma

Evenals vorig jaar was ook in dit N.H.G.-congres een speciaal damesprogramma opgenomen. Dat dit idee goed in de smaak is gevallen blijkt wel uit het feit, dat naar dit congres bijna driemaal zoveel dames hun echtgenoten vergezelden als vorig jaar zodat, toen om kwam voor elf dit damesprogramma van het zevende N.H.G.-congres in het Jaarbeursgebouw te Utrecht door een van de bestuursleden werd geopend, circa 130 dames aanwezig waren.

In de ochtendzitting hield Dr L. A. M. Schulte, orthopedisch chirurg te Utrecht, een voordracht over „Het schoeisel van onze kinderen”. Nadat spreker een overzicht had gegeven van de geschiedenis van het schoeisel, besprak hij, aan de hand van enige zeer duidelijke schema's, het belang van een goede schoen voor de ontwikkeling van de kindervoet en de voorkoming van voeteuvels op volwassen leeftijd. Aan de hand van een aantal tentoongestelde kinderschoenen besprak hij

vervolgens de bouw en vorm van de goede kinderschoen. In een film werden vervolgens op zeer instructieve wijze de verschillende fasen, welke bij het leren lopen worden doorlopen, getoond. De vele vragen na afloop van de voordracht toonden aan, dat het onderwerp zeer wel in de belangstelling stond van de toehoorders.

Tijdens de middagpauze werd samen met de mannen gezellig geluncht. De tentoonstelling over sterilisatie bleek veel belangstelling van de dames te trekken. Op duidelijke en overzichtelijke wijze werd hier getoond, hoe onze mannen het moeten aanleggen om ten allen tijde steriel instrumentarium bij de hand te hebben.

Om kwart over twee werden we weer van onze echtgenoten gescheiden en konden we gaan luisteren naar Elise Hoomans, die op reusachtig prettige wijze een interessante voordracht hield over de betekenis van het toneel voor ons en onze kinderen. Deze specialiste op het gebied van de kennis van en de opleiding voor het toneel boeide in haar zo geheel eigen wijze van brengen van haar voordracht zozeer, dat de ervoor bepaalde tijd veel te snel voorbij was. Het toneel, aldus mevrouw Hoomans, heeft altijd en in alle vormen bestaan zolang er mensen zijn. Het is de behoefte zich te uiten, creatief en mimisch, zich veranderend naar de tijd, waarin men leeft en de steeds veranderende wereld. Zij vertelde, dat het toelatingsexamen voor de toneelschool eigenlijk een zeer moeilijke proef is, waarin de kinderen moeten tonen, dat zij allerlei emoties, als haat, liefde, smart en vreugde kunnen uitbeelden en dus geheel los van zichzelf moeten kunnen komen te staan. Zij moeten zich geheel kunnen ontspannen en dan creatief zijn met het uitbeelden van een andere persoon met een andere structuur dan zichzelf. Aan het einde van de voordracht waren er vele vragen, die door Elise Hoomans op buitengewoon prettige wijze werden beantwoord.

Na de theepauze kwam als laatste programmagedeelte de forumdiscussie onder leiding van mevrouw Dr E. C. M. Frijling-Schreuder over „De huisarts en de medische behandeling van zijn gezin”. Nadat mevrouw P. A. M. Woltring-van Gent, de echtgenote van een huisarts uit Amsterdam, een lans had gebroken voor de collega-huisarts als vaste gezinsarts en mevrouw C. W. Frese-Heybroek uit Bergambacht had gezegd, dat naar haar gevoel de echtgenoot- en vader-arts de meest aangewezen persoon was om het gezin te behandelen, gaf mevrouw Frijling, sprekende uit haar ervaringen als kinderpsychiater en als moeder enkele voorbeelden van gevallen, waarbij de behandeling van de vader- respectievelijk echtgenoot-huisarts tot moeilijkheden had aanleiding gegeven. Ook in de discussie bleken, zoals was te verwachten, de meningen verdeeld. Als moeilijkheid bij het kiezen van een collega-huisarts kwam naar voren, dat men het over het algemeen niet prettig vindt een goed bevriende collega als huisarts te hebben.

Om even over half zes kwam het einde. Evenals onze mannen konden we terugzien op een zeer geslaagd congres. We zijn het N.H.G.-bestuur bijzonder dankbaar, dat dit ons in de gelegenheid heeft gesteld, samen met onze echtgenoten naar het congres te gaan. Wij hopen en verwachten, dat dit volgend jaar weer het geval zal zijn. A. L. Jansen-Dekker

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 11 oktober 1962

De belangrijkste punten welke in deze vergadering aan de orde kwamen, waren wel het door de werkgroep „Assistentenschap Huisarts” uitgebrachte rapport en de gedwongen opschorting van het oprichten van een huisartsen-instituut.

Het rapport van de genoemde werkgroep geeft een helder beeld van de voorwaarden waaraan het assistentschap bij de huisarts moet voldoen. Door publikaties van het rapport in „huisarts en wetenschap” zal in wijde kring bekendheid kunnen gegeven worden aan de mening van het N.H.G.-bestuur ten aanzien van de wenselijkheid van een assistentschap voor de jonge arts als voorbereiding voor de zelfstandige uitoefening van de huisartsenpraktijk. Aandacht werd geschonken aan de methode, de inhoud, de leiding en de duur van het assistentschap. Inmiddels ontving de werkgroep van het bestuur het verzoek zich thans nader te beraden over de technische uitvoerbaarheid van het assistentschap en daarbij tevens aandacht te schenken aan de financiële consequenties.

huisarts en wetenschap

5de JAARGANG - No 12 - DECEMBER 1962

<i>Inhoud:</i>	blz.
F. J. A. Huygen: Huisarts en universiteit	353
A. E. Denekamp: Dosering van geneesmiddelen bij kinderen	357
J. L. Th. M. Vereecken: Over suggestief medicamenteuze therapie	370
C. K. V. van Dommelen: Shock en collaps	373
B. M. van Oort-Wegelin: Huwelijksconflicten vanuit de praktijk	379
A. J. M. Holmer: Gynaecologische aspecten van huwelijksconflicten	382
Referaten	386
Boekbespreking	389
Het lezen waard	389
Jaarverslag 1961 Gezondheidsorganisatie T.N.O.	389
Jaarverslag 1962 College of General Practitioners	390
Het zevende N.H.G.-congres	390
Uit de notulen	391
Bestuursmededeling	392
Publikaties van het N.H.G.	392
Aanvullende ledenlijst	392

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam — G. J. Bremer, Nieuwkoop — K. G. Brühl, Amsterdam — A. E. Denekamp, Hengelo (O) — D. C. den Haan, Leiden.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-64043.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruyt, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554. Abonnement f 17,50 per jaar; voor studenten f 7,50; voor het buitenland f 20,—; losse nummers f 2,—.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.

De plannen tot oprichting van een huisartsen-instituut te Utrecht, dat nauw zou samenwerken met een aldaar in het leven te roepen instituut voor microsociale geneeskunde, ondervonden een ernstige tegenslag doordat bleek, dat de leerstoel in de sociale geneeskunde in het nieuwe studiejaar nog niet zal worden gesplitst in een leerstoel microsociale geneeskunde en een leerstoel macrosociale geneeskunde. Het dagelijks bestuur zal zich thans moeten beraden over de door deze opschorting der plannen ontstane nieuwe situatie.

Aan het bestuur was de vraag voorgelegd in hoeverre het Genootschap een taak voor zichzelf ziet in het bevorderen van een verantwoorde voorlichting aan de patiënten van de huisarts over bepaalde ziekten. Hierbij valt dan vooral te denken aan kleine brochures of vouwbladen, die moeten dienen als aanvulling op de door de huisarts voorgeschreven behandeling. Begonnen zal worden met het inventariseren van de bestaande voorlichting, waarna beter zal kunnen worden gezien op welke gebieden er behoefte is aan patiënten-voorlichting door middel van drukwerkjes en op welke wijze dit is te verwezenlijken. E. M. Jansen, secretaris.

BESTUURSMEDEDELING

Met het oog op de financiële positie van het Genootschap ziet het N.H.G.-bestuur zich tot zijn spijt genoodzaakt in het in mei 1963 te houden Ledencongres (huishoudelijke vergadering) een voorstel tot contributieverhoging in te dienen. Het ligt in het voornemen met ingang van 1 januari 1963 de contributieklassen voor de werkende leden te verhogen tot respectievelijk f 30,—, f 60,— en f 85,— per jaar.

Namens het bestuur:

Dr A. Rijpperda Wierdsma,
penningmeester.

PUBLIKATIES VAN HET NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

Twee uitgaven van het Nederlands Huisartsen Genootschap zijn op het ogenblik nog verkrijgbaar. In de eerste plaats de brochure „De Werkkaart en de Zwangerschapskaart”, verzorgd door de studiegroep „Praktijkvoering”. Dit boekje omvat de publikaties: „De Werkkaart” (derde druk), „Opbergen specialistenbrieven” (tweede druk) en „De Zwangerschapskaart” (eerste druk) en is gratis verkrijgbaar bij het secretariaat van het Nederlands Huisartsen Genootschap, Keizersgracht 327, Amsterdam.

In de tweede plaats de brochure „Het Hoofdpijnonderzoek” verzorgd door de studiegroep Alphen a/d Rijn en verkrijgbaar à f 1,— per exemplaar door overschrijving op girorekening 142554 ten name van de uitgever J. H. Kruyt te Bussum.

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 31 oktober tot en met 26 november 1962

Nieuwe leden:

G. J. Schiethart, Stadionkade 39, Amsterdam-Z.;
H. van Malde, Rodenrijseweg 55, Berkel en Rodenrijs (Z.H.);
W. J. Heijenbrock, Scheldestraat 83, Purmerend;
O. Liefjijn, Schweitzerstraat 3, Assen;
R. J. F. M. Leygraaf, Roosendaalseweg 25, Etten;
H. Levy, Ceintuurbaan 204, Amsterdam;
A. Breman, Schieweg 213a, Rotterdam;
H. Begemann, Julianalaan 15, Zoetermeer;
Y. Velzeboer, Karel de Grotelaan 97, Eindhoven;
J. Bennema, Breedeplaats 3, Franeker.

*Kandidaat-leden: *)*

H. W. Faber te Numansdorp;
F. U. Wiersema, Verlengde Hereweg 40, Groningen;
B. H. de Groot te Rotsterhaule;
J. E. Bekkering, Oude Molenweg 205, Nijmegen;
F. Th. C. Willems, Kattenburg 37, Druten;
J. P. C. Moors, Debussylaan 3, Rosmalen;
R. Burger, Gen. Foulkesweg 24, Wageningen;
E. Overbosch, Essenlaan 58, Rotterdam.

*) Bezwaren tegen kandidaat-leden dienen binnen een maand schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.